

Studieplan 2013/2014

1090 Etikk og moralske problemer (2013)

Emnet gir vi en systematisk innføring i etiske temaer og vi reflekterer praktisk over konkrete moralske problemer og dilemmaer. Emnet legger vekt på et samspill, og gjensidig berikelse, mellom den systematiske teorien og refleksjonen over de konkrete moralske problemene.

Emnet er delt i to hovedbolker:

1. Denne bolken omhandler temaer innen det som kalles (a) verdi teori, (b) normativ etikk og (c) metaetikk. I første del av kurset, (a) diskuterer vi spørsmål om hva som gjør livet godt å leve i sammenheng med ulike typer av verdier. Vi går deretter (b) over til å diskutere teorier om hvordan vi bør handle. Vi ser på forholdet mellom religion og etikk. Vi ser på de klassiske tankeretningene som utilitarisme, pliktetikk, kontraktetikk, etisk pluralisme og dydsetikk. I denne delen diskuterer vi også et sett med moralfilosofiske teorier som er kritiske til moralen som et samfunns fenomen, hos tenkere som for eksempel Nietzsche og representanter for feministisk etikk. Innen (c) metaetikken stiller vi først og fremst spørsmål omkring moralske påstander, om disse er objektiv eller subjektiv og om etisk relativisme – er moralske påstander og råd kultur- og situasjonsavhengige? Underveis i hele denne bolken ser vi på moralpsykologiske temaer som går på menneskesyn, som for eksempel forholdet mellom følelser og rasjonalitet. I denne bolken blir de ulike temaene diskutert med bakgrunn i noen klassiske tekster fra etikkens historie samt flere av de nyeste bidragene til debattene. Eksempler på moralske problemer og dilemmaer blir flittig brukt i diskusjonen. Denne bolken utgjør 2/3 av emnet.
2. Den siste 1/3 av emnet går nærmere inn på utvalgte konkrete moralske problemer og valgsituasjoner, noen av dem dilemmaer der ingen løsning eller handlingsvalg byr seg fram som det åpenbart riktige. Den etiske refleksjonen vil her være praktisk rettet og ta for seg aktuelle etiske problemstillinger knyttet til for eksempel miljø og fattigdom, vår behandling av dyr, idrett, juss og psykologi. Hvilke konkrete problemstillinger som diskuteres vil variere, blant annet ut fra hvilke som til enhver tid er aktuelle i samfunnsdebatten. Forskjellen fra diskusjonen av moralske problem og dilemmaer i bolk 1. er fortrinnsvis at vi her går mer dyptgående inn i de utvalgte moralske problemene og dilemmaene.

Faglig innhold/læringsutbytte

Kunnskap:

Etter gjennomført emne har studenten tilegnet seg grunnleggende kunnskaper om:

- Sentrale moralfilosofiske posisjoner og tradisjoner i den vestlige filosofiske tradisjonen.
- Sentrale diskusjoner innen verditeori, normativ etikk, metaetikk og moralpsykologi i den vestlige tradisjonen og i vår samtid.
- Praktisk øvelse i og erfaring med å diskutere konkrete, aktuelle problemstillinger og dilemmaer av moralsk art.

Ferdigheter:

Etter gjennomført emne har studenten fått skjerpet forståelse og blikk for hvordan etiske problemer er tilstede både i konkrete dagliglivssituasjoner og i større spørsmål av betydning for samfunnsutvikling og verdier, og vil ha utviklet sine analytiske ferdigheter og evne til kritisk etisk refleksjon over slike spørsmål.

Generell kompetanse:

Etter gjennomført emne har studenten oppnådd generell kompetanse om noen grunnleggende moralfilosofiske temaer og etisk refleksjon over konkrete tilfeller.

Opptakskrav

Generell studiekompetanse eller opptak på grunnlag av realkompetansevurdering.

Anbefalte forkunnskaper

Examen Philosophicum, Examen Facultatum

Undervisnings- og læringsmetode

Gjennom å følge forelesninger, delta i veiledninger, samt levere inn skriftlige arbeider og egenstudium utvikler studenten både analytiske og kritiske etiske evner samtidig som hun både får generell kunnskap om emnets temaer og fordypninger på enkelte områder. Det legges vekt på skriftlige arbeider og student deltagelse i forelesninger for at studentens individuelle kunnskaper og evner skal utvikles.

Eksamen

Hjemmeeksamen: Studenten skriver et essay med lengde mellom 4000 og 4800 ord om et tema og en problemstilling som er valgt i samråd med underviser og som emneansvarlig godkjenner.

Kontaktinformasjon

Emneansvarlig: [Anstein Gregersen](#)

Evalueringsopplegg

Det kreves innlevering av ett individuelt skriftlig arbeidskrav for godkjenning, og bestått flervalgsprøve. Det individuelle arbeidskravet utvikler studentens dybdekunnskap om utvalgte temaer fra emnet og studentens analytiske og kritiske evner innen etisk refleksjon. Flervalgsprøven sikrer studentens breddekunnskap om moralfilosofi.

Det individuelle skriftlige arbeidskravet skal ha en lengde på mellom 2000 og 2800 ord.

For å bestå flervalgsprøven må studenten ha svart korrekt på 15 av 25 spørsmål.

Heltid/ deltid

Deltid

Studielengde

1 semester

Grad/ kompetanse

Videreutdanning

Opptak

Lokalt opptak

Kull

2013

Godkjenningsorgan

SN-sak 62-12

Godkjenningsdato

03.02.2013

Emnebeskrivelse

Kode	Emnets navn	SP.	O/V *)	Studiepoeng pr. semester
				S1(V)
FIL1001/1	Etikk og moralske problemer	15	O	15
Sum:				15

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Høgskolen
i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Emneoversikt

FIL1001/1 Etikk og moralske problemer

Navn:

Etikk og moralske problemer

Kode:

FIL1001/1

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Hvordan bør jeg leve livet mitt? Hva er godt? Hva er dårlig? Hvordan bør jeg handle? Hva er bra for meg? Hva er bra for samfunnet? Er min moral et produkt av min kultur? Er mine moralske oppfatninger objektive eller er de subjektive? Dette er spørsmål som mennesker har stilt, i ulike versjoner, gjennom hele sin historie og som er like aktuelle i dag.

Disse og flere beslektede spørsmål tilhører den delen av filosofien som kalles etikk, eller moralfilosofi. Moralfilosofien er en videreutviklingen av den refleksjonen som de fleste mennesker har over moralske oppfatninger og valg, og er således viktig både for individet og samfunnet: moralske oppfatninger og valg er sentrale i det som gir mening og struktur til våre liv og identitet, og samtidig er de sentrale i vår omgang med andre mennesker og institusjoner.

I dette introduksjonsemnet gir vi en systematisk innføring i etiske temaer og vi reflekterer praktisk over konkrete moralske problemer og dilemmaer. Emnet legger vekt på et samspill, og gjensidig berikelse, mellom den systematiske teorien og refleksjonen over de konkrete moralske problemene. Emnet er delt i to hovedbolker:

1. Denne bolken omhandler temaer innen det som kalles (a) verdi teori, (b) normativ etikk og (c) metaetikk. I første del av kurset, (a) diskuterer vi spørsmål om hva som gjør livet godt å leve i sammenheng med ulike typer av verdier. Vi går deretter (b) over til å diskutere teorier om hvordan vi bør handle. Vi ser på forholdet mellom religion og etikk. Vi ser på de klassiske tankeretningene som utilitarisme, pliktetikk, kontraktetikk, etisk pluralisme og dydsetikk. I denne delen diskuterer vi også et sett med moralfilosofiske teorier som er kritiske til moralen som et samfunns fenomen, hos tenkere som for eksempel Nietzsche og representanter for feministisk etikk. Innen (c) metaetikken stiller vi først og fremst spørsmål omkring moralske påstander, om disse er objektiv eller subjektiv og om etisk relativisme – er moralske påstander og råd kultur- og situasjonsavhengige? Underveis i hele denne bolken ser vi på moralpsykologiske temaer som går på menneskesyn, som for eksempel forholdet mellom følelser og rasjonalitet. I denne bolken blir de ulike temaene diskutert med bakgrunn i noen klassiske tekster fra etikkens historie samt flere av de nyeste bidragene til debattene. Eksempler på moralske problemer og dilemmaer blir flittig brukt i diskusjonen. Denne bolken utgjør 2/3 av emnet.
2. Den siste 1/3 av emnet går nærmere inn på utvalgte konkrete moralske problemer og valgsituasjoner, noen av dem dilemmaer der ingen løsning eller handlingsvalg byr seg fram som det åpenbart riktige. Den etiske refleksjonen vil her være praktisk rettet og ta for seg aktuelle etiske problemstillinger knyttet til for eksempel miljø og fattigdom, vår behandling av dyr, idrett, juss og psykologi. Hvilke konkrete problemstillinger som diskuteres vil variere, blant annet ut fra hvilke som til enhver tid er aktuelle i samfunnsdebatten. Forskjellen fra diskusjonen av moralske problem og dilemmaer i bolk 1. er fortrinnsvis at vi her går mer dyptgående inn i de utvalgte moralske problemene og dilemmaene.

Læringsutbytte:

KUNNSKAP

Etter gjennomført emne har studenten tilegnet seg grunnleggende kunnskaper om:

- Sentrale moralfilosofiske posisjoner og tradisjoner i den vestlige filosofiske tradisjonen.
- Sentrale diskusjoner innen verditeori, normativ etikk, metaetikk og moralpsykologi i den vestlige tradisjonen og i vår samtid.
- Praktisk øvelse i og erfaring med å diskutere konkrete, aktuelle problemstillinger og dilemmaer av moralsk art.

FERDIGHETER

Etter gjennomført emne har studenten fått skjerpet forståelse og blick for hvordan etiske problemer er tilstede både i konkrete dagliglivssituasjoner og i større spørsmål av betydning for samfunnsutvikling og verdier, og vil ha utviklet sine analytiske ferdigheter og evne til kritisk etisk refleksjon over slike spørsmål.

GENERELL KOMPETANSE

Etter gjennomført emne har studenten oppnådd generell kompetanse om noen grunnleggende moralfilosofiske temaer og etisk refleksjon over konkrete tilfeller.

Undervisnings- og læringsmetode:

Gjennom å følge forelesninger, delta i veiledninger, samt levere inn skriftlige arbeider og egenstudium utvikler studenten både analytiske og kritiske etiske evner samtidig som hun både får generell kunnskap om emnets temaer og fordypninger på enkelte områder. Det legges vekt på skriftlige arbeider og student deltagelse i forelesninger for at studentens individuelle kunnskaper og evner skal utvikles.

Emneeier:

Arbeidskrav:

Det kreves innlevering av ett individuelt skriftlig arbeidskrav for godkjenning, og består flervalgsprøve. Det individuelle arbeidskravet utvikler studentens dybdekunnskap om utvalgte temaer fra emnet og studentens analytiske og kritiske evner innen etisk refleksjon. Flervalgsprøven sikrer studentens breddekunnskap om moralfilosofi.

Det individuelle skriftlige arbeidskravet skal ha en lengde på mellom 2000 og 2800 ord.

For å bestå flervalgsprøven må studenten ha svart korrekt på 15 av 25 spørsmål.

Eksamensform 2:

Eksamensform:

Hjemmeeksamen: Studenten skriver et essay med lengde mellom 4000 og 4800 ord om et tema og en problemstilling som er valgt i samråd med underviser og som emneansvarlig godkjenner.

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Tillatte hjelpemidler:

Karaktersystem:

Karakter A-F

Semester:

Vår

Lengde:

1 semester

Heltid/ deltid:

Deltid

Antall studenter:

65

Godkjenningsorgan:

SN-sak 62-12

Dato for godkjenning:

14. desember 2012

Undervisningsspråk:

Norsk